

Malmöhus län.

Malmö.

Provinsialapoteket.

1554.

Redan 1554 synes apotekare hafva funnits i Malmö, ty enligt dess kyrkoböcker begrofs här detta år hustrun till Rasmus apotekare. Denne är troligen identisk med Erasmus Paludanus, hvars son 1603 — då guldsmedsgesäll i Köpenhamn — hos borgmästare och råd i Malmö anhåller om intyg angående sin äkta börd, ty Paludanus nämnes i ansökan hafva varit apotekare i Malmö.

D. 4 april 1571 erhöll Erasmus van dem Brucke konungens af Danmark bref på rättighet att bosätta sig i Malmö och där inrätta apotek och samtidigt beviljades honom frihet från skatt och borgerliga utskylder samt att icke något annat apotek skulle få upprättas i Skåne. Sannolikt är det samme man, som 1577 finnes antecknad såsom begrafven i Malmö.

Efter van dem Brucke synes Antonius hafva varit apotekare i Malmö, ty 1585—86 begrofs ett hans barn och åren 1601 samt 1602 erhöll »Mäster Antonius» af stadens styresmän 40 mark till hushyra för sitt välförhållande såsom apotekare. Redan 1603 hade han dock afgått med döden, ty detta år erhöll hans änka af staden penningar till hyran för ett halft år.

År 1608 synes Gregers hafva varit apotekare i Malmö, ty kyrkoböckerna finnes antecknad, att han detta år ingick äktenskap med Lutze Willamsen.

D. 8 april 1644 erhöll apotekaren i Lund Baltzar Stobæus kallelse af borgmästare och råd i Malmö att ensam vara apotekare därstädes och skulle, så länge han, hans hustru och barn innehade apoteket, detsamma vara fritt från alla skatter

till kronan och staden. Dock finge han vid äfventyr af privilegiernas förlust »icke hålla något otillbörligt drickeshus, som kunde ske Gud till förtörnelse och menigheten till förargelse». S. synes äfven hafva mottagit kallelsen, men dog ej långt där-efter, ty d. 22 febr. 1645 förrättades bouppteckning efter honom och hans hustru. Bouppteckningen upptager en mängd apoteksutensilier och redskap.

Sedan Skåne kommit under svenska kronan utfärdade dåvarande generalguvernören Gustaf Otto Stenbock 1659 privilegier för det s. k. provinsialapoteket och innehade då sannolikt Valentin Zimmerman apoteket. Malmö rådstuprotokoll af d. 10 dec. 1655 omnämner honom såsom apotekare då. Han synes hafva varit mindre skötsam, ty d. 7 maj 1666 dömdes han af rådsturätten att inom 15 dagar infria en skuld till hospitalet på »300 slette daler» samt att afflytta från stadens hus, på det att apotekaren Jakob, »som hit til staden blifwit vocerit» må kunna inflytta. Denne var med stor sannolikhet den af Sacklén såsom Malmö förste apotekare omtalade Jacob Bützow. Huru länge han innehade apoteket vet man ej, men år 1668 var han död, ty detta år uttager hans broder, Eucharius Bützow, som var pastor i Stralsund, stämning å stadsfogden i Malmö med anledning af arfsskiftet efter »Bützow apotekare».

Den siste innehafvaren av apoteket var G. Lindbom. Denne måste lämna apoteket på grund af iråkade skulder. Han gjorde konkurs 1767 och apoteket förseglades samt hölls stängdt några år, tills innehafvaren af apoteket Fläkta Örn i Malmö, P. M. Kjellström, med stöd af K. resolution d. 27 jan. 1769 samt d. 22 juni 1773 inlöste det äldre apotekets privilegier, åtog sig skuldernas betalning samt förenade apoteket med sitt eget. Enligt resolutionen ägde emellertid Kjellström, om stadens tillväxt fordrade anläggning af ett andra apotek, att af den nya apotekaren åtnjuta ersättning, för hvad han för nämnda privilegier utbetaladt. Detta inträffade äfven längre fram, ty J. F. Barkman, som d. 24 okt. 1821 erhöll privilegium på inrättande af ett andra apotek i Malmö, öppnade detsamma först d. 1 okt. 1822, sedan han visat sig till fullo hafva ersatt Kjellströms arfvingar, hvad denne betalt för privilegierna till den siste ägarens af provinsialapoteket rättsinnehafvare. Nuvarande apoteket Lejonet kan alltså sägas hafva uppstått ur Malmö äldsta apotek, det gamla provinsialapoteket.

Apoteket var beläget vid södra sidan af och ungefär midt på Kyrkogatan i gården N:o 356 enligt 1694 års nummerordning och i samma hus befann det sig äfven, då detsamma, som ofvan blifvit nämndt, öfvertogs af apotekare Kjellström på Fläkta Örnen.

BÜTZOW, JACOB. Född d. . . .

Föräldrar:

Inrättade apoteket sannolikt 1662 efter tillstånd af fältmarskalken greve Gustaf Otto Stenbock.

Säkra uppgifter angående Bützow saknas, men att han någon gång på 1660-talet varit apotekare i Malmö framgår af Malmö Rådsprotokoll d. 25 juni 1668. Enligt detta uttager nämligen pastor Eucharius Bützow från Stralsund stämning å stadsfogden med anledning af arfsskiftet efter brodern, apotekaren Jacob Bützow. I register öfver bouppteckningar och skrifter i Malmö stad för åren 1546—1802 finnes under N:o 947 äfven upptagen bouppteckning öfver aflidne »guvernementsapotekaren Jacob Bützow» men själfva instrumentet förefinnes icke.

Död d. . . .

Gift d. . . .

DIETERICH, CHRISTOFFER. Född d. 27 maj 1640 i Jever, Tyskland.

Föräldrar:

D. erhöll 1673 transport af privilegierna och d. 21 febr. 1677 stadfästelse på desamma jämte provinsial-apotekarefullmakt.

D. var en mångbetrodd man inom Malmö samhälle. Sålunda hade han under åren 1686—93 uppsikt öfver uppförandet af Caroli eller tyska kyrkan, och i denna kyrka finnes öfver honom uppsatt ett vackert epitafium. Han var äfven åren 1687—97 rådman i Malmö och blef 1694 præses i kämnärsrätten.

D. sökte 1696, sedan apotekare Christian Erman i Lund s. å. »sitt apotek här i staden cederat» att få i Lund inrätta ett apotek och »med goda medikamenter fournera», med villkor

att behålla privilegiet i Malmö samt att liksom Erman erhålla 50 daler om året i hyresersättning. Någon öfverenskommelse blef icke af och följande året underhandlades med D. men utan resultat.

Död d. 21 jan. 1698 och begrafd i Petrikyrkan.

Gift d. . . . med ELISABETH FLORENTZIN, född i Stralsund d. 16 dec. 1644, död d. 24 mars 1708, dotter till . . .

Barn: CHRISTOFFER, född d. 13 mars 1670, död d. 16 aug. 1726. Apotekare (se nedan); — LORENS, född d. . . ., död d. . . . 1732; — JACOB, född d. . . . 1674, död d. . . . Apotekare i Lund, senare i Landskrona; — CATHARINA MARIA, född d. . . ., död d. . . ., gift med borgmästaren i Hälsingborg ANTON PARMENTS, född d. . . ., död d. . . . 1705; — SOFIA ELISABETH, född d. . . ., död d. . . ., gift d. 31 maj 1698 med kyrkoinspektoren i Hälsingborg JOHAN STEENHOF, född på 1670-talet, död d. . . .

DIETERICH, CHRISTOFFER. Född d. 13 mars 1670.

Föräldrar: Apotekaren CHRISTOFFER DIETERICH, född d. 27 maj 1640, död d. 21 jan. 1698, och ELISABETH FLORENTZIN, född d. 16 dec. 1644, död d. 24 mars 1708.

Student i Lund 1683. Tillträdde apoteket 1698. Han lämnade emellertid någon tid under pesttiden 1712 staden af fruktan för den härjande farsoten och fingo Malmöborna under denna tid hämta sitt behof af läkemedel från apoteket i Lund.

Död d. 16 aug. 1726 i Malmö och begrafven i S:t Petri kyrka.

Gift d. 25 okt. 1699 med INGEBORG PETREJUS, född d. 21 dec. 1683, död d. 1 sept. 1723, dotter till borgmästaren i Kristianstad JOHAN PETREJUS och ÖLLEGÅRD HANSDOTTER.

Barn: CHRISTOFFER, född d. 1 sept. 1700, begr. d. 22 juni 1702; — JOHAN, född d. 16 febr. 1702, begr. d. 11 febr. 1708; — CHRISTOFFER, född d. 10 mars 1703, död d. . . . 1752, begr. d. 29 jan. s. å. Apotekare; — CARL MAGNUS, född d. 29 aug. 1705, död d. . . .; — LORENS, född d. 25 okt. 1706, död d. . . .; — JOHAN, född d. 12 jan. 1709, död d. . . .; — EVA CHARLOTTA, född d. 22 april 1710, död d. . . ., gift d. 10 sept. 1729 med köpmannen CHRISTOFFER REICHEL, född d. . . . 1697, begr. d. 23 jan. 1736; — ULRIKA CHRISTINA ÖLLEGÅRD, född d. 18 mars 1715, död d. 22 mars s. å.; — ÖLLEGÅRD ELISABETH, född d. 4 juli 1717, död d. . . .; — GUSTAF, född d. 3 sept. 1718, begr. d. 9 nov. s. å.

DIETERICH, CHRISTOFFER. Född d. 10 mars 1703 i Malmö.

Föräldrar: Apotekaren CHRISTOFFER DIETERICH, född d. 13 mars 1670, död d. 16 aug. 1726, och INGEBORG PETREJUS, född d. 21 dec. 1683, död d. 1 sept. 1723.

Blef provinsialapotekare efter fadern. Gjorde cession 1739 men bibehöll apoteket till sin död.

Död d. . . . 1752 och begrafd d. 21 jan. s. å.

Gift d. 12 juni 1727 med ADELGUNDA KEHLER, född d. 10 mars 1710, död d. 29 jan. 1752, dotter till apotekaren DANIEL KEHLER och ADELGUNDA SCHULTZ.

Barn: ÖLLEGARDT ELISABETH, född d. 4 febr. 1728, död d. 8 juli 1814, gift d. . . . med öfverskäraren JOHAN MATHIAS JUNKER, född d. . . . 1710, död d. 25 mars 1788; — CHRISTOFFER, född d. 30 juni 1729, död d. 6 aug. 1730; — ADELGUNDA DOROTHEA, född d. 18 juli 1730, död d. 5 april 1784, gift d. . . . med vågmästaren JOHAN CHRISTIAN BERG, född d. . . ., död d. . . .; — JOHAN, född d. 5 sept. 1731, död d. 9 maj 1732; — EVA CHARLOTTA, född d. . . . 1732, död d. . . ., [gift 1) d. . . . 1753 med apotekaren CARL HELLSTEDT, född d. . . . 1715, död d. 26 juni 1753, 2) d. . . . 1754 med apotekaren i Ystad ANDREAS SCHWARTZ, född d. 1 juli 1723, död d. 13 april 1768; — REGINA SOFIA, född d. 6 okt. 1733, död d. . . .; — CHRISTOFFER, född d. 24 jan. 1735, död d. 23 april 1736; — MARIA REGINA, född d. 27 mars 1736, döpt samma dag.

HELLSTEDT, CARL. Född d. . . . 1715.

Föräldrar: Mantalskommissarien JOHAN HELLSTEDT, född d. . . . 1684, död d. . . . 1770, och KATARINA BÖHM.

Förestod apoteket Svanen i Stockholm innan han kom till Malmö. Inköpte d. 22 sept. 1752 provinsialapoteket i Malmö.

Död d. 26 juni 1753.

Gift d. . . . 1753 med EVA CHARLOTTA DIETERICH, född d. . . . 1732, död d. . . ., dotter till apotekaren CHRISTOFFER DIETERICH och INGEBORG PETREJUS.

Äktenskapet var barnlöst.

SCHWARTZ, ANDREAS.

Var ägare af provinsialapoteket i Malmö åren 1755—57. (Se under apoteket i Ystad).

LINDBOM, GUSTAF. Född d. . . . i Dalarna.

Föräldrar:

Var elev å apoteket Morianen i Stockholm. Inköpte d. 1 mars 1758 provinsialapoteket i Malmö och aflade 1762 apotekareden. L. vanskötte apoteket och kom efter hand på obestånd, så att apoteket måste stängas, sedan L. d. 6 april 1767 försatts i konkurs. År 1773 åtog sig apotekare P. M. Kjellström skuldernas betalning och förenade efter erhållen K. tillståndsresolution d. 22 jan. s. å. provinsialapoteket med sitt eget apotek Fläkta Örnen.

Död d. . . . 177 . . .

Gift d. 16 maj 1760 med MARIA MARGARETA HILLEBRAND, född d. . . . 1733, begr. d. 11 mars 1785, dotter till — —

Barn: En son döpt d. 14 maj 1766, död s. å.
